

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioan. Petri Maffei, Bergomatis, E Societate Iesv,
Historiarvm Indicarvm Libri XVI.**

Maffei, Giovanni Pietro

Antverpiae, 1605

Ex Litteris Martini Sylvae Ad Consaluum Aluarem, datis 6. Calend.
Decembris, 1569, è Castro Onoris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11473

interitu reuocandum illucusque contéderet. præclarā fama laudem, præsertim quod multo plures hac tempestate reperias, qui tam sancta studia retardare, quam qui adiuuare conentur. Et quoniam de horum hominum virtute iam antea scripsimus, illud unum adiungam; octauo quoque die confessionis & Eucharistiae sacramentis in æde nostra & se muniunt ipsi, & alios multos ad id ipsum incitant. nullus præterea baptismus est, aut Christianorum celebritas, quin intersit: nec modò neophytis gratulantur, sed etiam in difficultatibus benignè subueniunt. optimam hanc eorum mentem tueatur Dominus.

Qui a nostris hoc anno ad mensem usque Nouembrem baptizati sunt, eorum est summa (baptismis omnibus computatis) trium millium, & nouem supra ducentos, præter eos quique in priuatis ædibus ægrotantes, qui que in custodiis publicis ac tricribus, alibi que eodem æternæ salutis imperiti mysterio, in codice relati non sunt. exiguus numerus si superiores annos respicias, fin bellicos tumultus & incommoda reputes, quibus impeditur Euangelium, nequam exiguus: uberioris verò messis hac tempestate sedata, spes est: præferrim acriter incumbente in eam ipsam rem pro virili parte Prorege, qui neophytes officiis cōplecti ac tueri, & ad ethnorum conuerionem horrari non definit: quin etiam ter quaterve complures ipse vestiuit. aureorum mille & quingentorum impensa: cuius pium hoc studium curamque amplificandæ Christianæ religionis Dominus augeat.

Hæc mihi in præsentia, venerade Pater, in mentem vnebant, quæ de progressu Euangelii ad te scribebam. Reliquum est, ut precibus & sacrificiis tuis gratiam nobis vitesque implores a Domino, quo non solum partas retinere animas, sed alias etiam deinceps lucrari possimus, Goamense Novembri, 1569.

EX LITTERIS MARTINI SYLVÆ AD
Consaluum Aluarem, datis 6. Calend. Decembri, 1569, è
Castro Onoris.

NOs, vt scis, ex isto portu discessimus ad 18. Cal. Decembri, eo die ad Goanas insulas noctu peruenimus: ibi diem pænè totum morati nauigia præstolantes, quæ

quæ Gor remanserant; simulatque affuere nōnulla, statim solutis anchoris vespere tenuimus Amediuā. Amediuē dies quinque posuimus: deinde sacro Missā peracto, cui Prorex cum vniuerso exercitu interfuit, valida Classe nauium 160 ad Onorem delati, castrum offendimus admirabili opere artificioque perfectum. Erat in eo prēsidio Lasquatini circiter septingenti artis sclopetarię peritissimi: ii nostrorum signa conspicati, sese ad defensionem toto pectore conpararunt: in sequenti luce in descensione praelium haud leue commissum est, ira tamen ut nostri superiores extiterint. Primus ē nauī sese in littū eiecit Prorex, tum ceteri subsecuti: atque eodem impetu Lusitani audaciū ad mōnia usque prouecti sunt, sed egregiè repulsi, duobus ē suorum numero desideratis, iētis verò circiter 40, quorū aliquot ē vulneribus postea mortui sunt: quod incommodum acceptum non esset, si quorum oportuit consiliis monitisque paruisserent. id ne rursus accideret, Proregis iussu ductis ritē munitionibus castrum oppugnari trifariam ceptum est sic, ut praefectus à certamine versus ad preces, re desperata ad Proregem accesserit, vitam sibi ac militibus implorans. Facta deditio, armis & impedimentis relictis, in decussim compositis manibus, cum singulis vestimentis omnes dimissi. Oppugnationem triduo sustinuerant: tertio die, qui fuit festus Sanctæ Catharinæ, cessere. Nos castrum intraimus: & in gratiarum actionem custos Franciscanus sacrificauit, ego Proregis iussu concionatus sum. Reficiuntur hoc tempore quæ per oppugnationem diruta sunt. statuitque Prorex manum militum hīc in prēsidio relinquere. Regat illum pro sua clementia Dominus. Tu verò curabis ut piōrum suffragationibus adiūcetur: id enim ille vehementer exoptat, mihiq̄e mandauit, ut id suo nomine abs te pet litteras peterem.

Fugerat me de eventis meis quibusdam te facere certiorem. Bis pānē defunctus sum: semel ut primū exscensio facta est, dū aliquot militibus animos conor addere, & Crucifixi Domini signum ostento, namque in eos emissā repente artificiose ignis olla, huc illuc magno impetu volitauit: cūm à periculo sese cuncti proriperent: inter eam trepidationem impulsu prolapsoque mihi obtigit soli, ita tamē, ut ollę cauda vestē dūtaxat discerpserit, corpus illęsum Domino miserante reliquerit. Iterū ac tertio periculū adij,

ex tormentariis globis, ita præteruolantibus, ut mihi versum capitis propè abraderent. Quod ad reliqua attinet: Ego & Sebastianus Consaluu & corpore valemus, & munera Societatis obimus adhuc Dei beneficio sanè feliciter, veramur autem ferme in valetudinario cum ægrotis. Nobis ad voluntatem suā omnino exequendam Deus robur gratiamque sufficiat. Arque ob id ipsum tu nos Pater preciosus tuis & sacrificiis adjunare ne desine. Onore, 6. Calend. Decembris, Anno Domini, 1569.

E X LITTERIS HIERONYMI RIZII, AD
Praesitum generalem datis Cocini, 28. Kal.
Februario, 1570.

QVONIAM ex iis litteris, quas ex Europa in remotas regiones hasce pro vestra humanitate perferendas curatis, magnam animi voluptatem laetiamque percipimus: ad rationem officii nostri pertinere sum arbitratus, ut vicissim istuc, quæ hoc anno in Cocini Collegio sunt gesta, prescriberem.

Habentur in hoc Collegio publicæ scholæ Grammatices duxæ, ad quas ventitant discipuli ferme ducenti & sexaginta bene morati, idemque tum in studiis tum in sacerdotorum usu valde proficiunt. Doctrinæ Christianæ pracepta (quāquam multi ad modum tenera ætate sunt) cuncti perdicere: complures vero etiam catechismum in dialogo missum istinc: eundemque ipsi non sine fructu disseminant.

Confessio & communio in æde nostra ita frequens est, celebrioribus festis, præsettum vero Mariæ Virginis, Corpus Domini sumant ferè trecenti vel quadringenti. Idem accidit etiam cù indulgentiæ promulgantur. quarum neophyti perquā acre desiderium præ se ferunt: & sanè multum ea ratione proficitur. Primo die dominico aduentus, publicè propositum est Iubileum datum à summo Pontifice anno 1563 ad pacem & felicitatem Ecclesiae Catholicæ exposcendam. Tanta fuit confitentium vis, ut sacerdotibus nostris octo à matutino tempore ad noctem usque nullum quiescendi spatium daretur. itaque in hoc uno templo per eos dies intere sacrū Eucharistię conuiuiū circiter mille maxima ex parte neophyti. præterea tantū fraudatae pecuniae restitutum, tot sublatæ discordiæ, ita multa piæ facta sunt, ut hac